

נשים באקדמיה

לימודים אקדמאיים כאמצעי לקידום מגדרי -
מה צפוי בעשור הבא?

בדואיות באקדמיה

פרופ' שוש ארד, נשיאת המכללה

האקדמית אחוה

בישראל 2020 ניתן לומר בבטחה כי רוב הסטודנטים במוסדות האקדמיים הן נשים (כ-60%). עם זאת, קיים עדיין פער משמעותי בין ייצוג נשים לבין ייצוג גברים במקצועות לימוד שונים: רק כ-28% נשים במקצועות ההנדסיים (הנתפסים עדיין כמקצועות "גבריים"), ובמקצועות אחרים במדעי הטבע - כמו מתמטיקה, סטטיסטיקה ומדעי המחשב, לעומת 83% בתחומי החינוך וההכשרה להוראה. למרות המספר הנמוך יחסית של סטודנטיות בהנדסה, מוצאים מהנדסות מובילות בתעשיות השונות, גם בתפעול וגם בניהול, אשר

מהוות מודלים חיוביים ל"צעירות" שבדרך. הייצוג המגדרי בסגל האקדמי הבכיר אינו מעודד - הפער רק גדל ככל שדרגת חברי הסגל עולה. בשנים האחרונות ניתן אומנם לראות שיפור מסוים, אך המצב עדיין רחוק מלהיות אידיאלי.



פרופ' שוש ארד | צילום: יח"צ

השינויים ניכרים אצל שכנותינו הסטודנטיות בחברה הבדואית: בשני העשורים האחרונים חל גידול ניכר בחלקן של נשים בדואיות הזכאיות לבגרות, ורבות מהן לומדות בתיכון במגמות מדעיות-הנדסיות. חלקן של הנשים הרוכשות השכלה גבוהה גדל אף הוא בצורה ניכרת (כ-60% נשים בקרב האקדמאים הבדואים בדרום). המגמה הזו מצביעה על שינוי הדרגתי הן בנכונותה של הקהילה הבדואית לשלוח את בנותיה לרכוש השכלה גבוהה, אך בעיקר על הצורך המתעורר בקרב נשים לשוויון מגדרי, בכל תחומי החיים. הנהירה לאקדמיה של הנשים בדואיות היא יריית הפתיחה בדרך לפרוץ את תקרת הזכוכית בתחומי החינוך והתעסוקה. למפנה זה השפעה משמעותית על מרקם החברה הבדואית המשפחתית והכללית. למרות שמרבית הנשים הבדואיות עדיין מעדיפות ללמוד חינוך והוראה, ניתן לראות גם עלייה הדרגתית בסטודנטיות הפונות לתחומי המדעים, ההנדסה, הרפואה, הרוקחות והסיעוד, אך גם לתחומי לימוד חדשים, כמו הפרעות בתקשורת, פסיכולוגיה קלינית ועוד. שיעור התעסוקה עדיין נמוך ואינו עולה בקצב מהיר, אך אין ספק כי עם השיפור בנתוני ההשכלה, נחזה בשנים הקרובות ביותר ויותר בנשים בדואיות בשוק התעסוקה הישראלי.